

CvD Veiligheidsladder NEN

Datum	2016-11-25	Documentnummer	2016-004
Betreft	Aanvullingen t.b.v. Pilot		
Datum vastgesteld	2016-12-05		
Implementatie	Publicatie op website		

Beslissing

Aanvullingen op handboek Veiligheidsladder (VL) ten behoeve van pilot

TenneT heeft in 2016 besloten de VL toe te gaan passen in de samenwerking met haar leveranciers, als instrument om de veiligheidscultuur in de keten te verbeteren. TenneT specificeert het te behalen niveau van de veiligheidscultuur aan de leveranciers in de verschillende aanbestedings- en performance fases van de samenwerkingsovereenkomst.

Gezien de grote variëteit van leveranciers en werkzaamheden, heeft TenneT het systeem van de VL geadopteerd, echter aangevuld met een aantal "producten". Deze producten zijn in de Commissie van Belanghebbenden (CvB) besproken en er is besloten dat de door TenneT voorgestelde aanvullingen op het systeem van de VL vooralsnog akkoord zijn. De aanvullingen worden in de periode 2016-2017 beschouwd als een pilot. De pilot wordt door TenneT aangestuurd; een analyse en eindbeschouwing zullen in de 2de helft van 2017 door TenneT aangeleverd worden aan de CvD en CvB en vervolgens zal besloten worden of en hoe de aanvullingen aan het handboek worden toegevoegd.

Dit document legt de additionele eisen aan het systeem vast, die worden gesteld aan leveranciers die **in het kader van de pilot** deelnemen. Deze eisen zijn van toepassing in aanvulling op en waar van toepassing ter vervanging van, hetgeen gespecificeerd is in het Certificatieschema Veiligheidsladder 4.0 en het Handboek Veiligheidsladder 3.0.

Additionele producten

TenneT specificeert op basis van een risicoclassificatie en de omvang van de uit te voeren werkzaamheden aan de te contracteren partij een product (SAQ, SAQ+ of certificatie VL) en de trede van de VL. Dit wordt het vereiste niveau genoemd.

Self-assessment questionnaire (=SAQ)

In het handboek van de VL wordt gesproken van een zelfbeoordeling/zelfkwalificatie (=SAQ) in de beginfase van het certificatietraject. Een SAQ mag alle vormen hebben, maar in hoofdstuk 4.7 van het handboek staat: *"Op basis van de actuele informatie doet het bedrijf een zelfbeoordeling aan de hand van het certificatieschema van de Veiligheidsladder"*.

TenneT specificeert, afwijkend van het handboek, de SAQ ook als los product en heeft derhalve de behoefte om de SAQ te standaardiseren en wel 1:1 op basis van het certificatieschema. Dat betekent,

dat alle LCI's deze SAQ ook als zodanig gaan toepassen in het auditplan, ook voor het bestaande certificatie traject conform handboek.

Eind 2016 zal ook een SAQ on-line bij NEN beschikbaar zijn. Deze tool is conform de eisen die zijn gespecificeerd in het actuele certificatieschema.

De SAQ wordt door TenneT voor meerdere doeleinden ingezet:

- Als SAQ binnen een SAQ+ of certificatie traject
- Als SAQ voor een leverancier van medium risico geclassificeerde werkzaamheden. In dit geval vraagt TenneT jaarlijks om:
 - een samenvatting van de SAQ
 - een gap-analyse en samenvatting van het actieplan naar het vereiste niveau
 - de resultaten worden vastgelegd in een *SAQ statement* (zie bijlage 2) van een LCI, gebaseerd op een audit conform tijdsbestedingstabel (zie bijlage 1). In deze SAQ statement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de SAQ, gap analyse en actieplan. De statement hoort TenneT inzicht te geven in de status van de veiligheidscultuur van de leverancier, de ambitie en een realistisch actieplan naar het vereiste niveau.
 - een SAQ statement is maximaal 3 jaar geldig, in de 2 tussenliggende jaren vindt een beoordeling plaats of het actieplan conform plan wordt uitgevoerd. Het actieplan voorziet in eerste instantie het behalen van het vereiste niveau en vervolgens in het behalen van de volledige score van het vereiste niveau.
- SAQ statements en de geldigheid hiervan worden vastgelegd in het register op de Veiligheidsladder website.

Ervaringsaudit TenneT (=SAQ+)

Een ervaringsaudit zoals gedefinieerd in het handboek, wordt door TenneT voor meerdere doeleinden ingezet:

- Ervaringsaudit conform handboek als voorbereiding op de volledige certificatieaudit:
 - is in omvang bepaald op 40% van een volledige certificatieaudit
 - beoordeelt minimaal directie, management en uitvoerenden en 1 werk wordt bezocht.
 - vindt standaard plaats op trede 3
 - leidt niet tot afgifte van een score en een certificaat.
 - de LCI mag geen uitspraak doen over het wel of niet behalen van een trede.
- Aanvullend heeft TenneT een ervaringsaudit gespecificeerd als een toetsing van de veiligheidscultuur voor leveranciers die medium of high (in beperkte omvang) geclassificeerde werkzaamheden uitvoeren voor TenneT. TenneT definieert de ervaringsaudit als apart product daartoe als volgt, afwijkend zoals gedefinieerd in het handboek:
 - is in omvang ook 40% van een volledige certificatieaudit en tenminste 2 mandagen per auditor
 - In een ervaringsaudit zijn tenminste de resultaten opgenomen van (ieder voor 25%):
 - Leiderschap en betrokkenheid
 - Werkomgeving en procedures
 - Afwijkingen en communicatie

- Organisatie en (sub)contractors
- Alternatief is om de vragen met een score ≥ 100 punten in een ervaringsaudit op te nemen (is ruim 40% van totaal aantal eisen)
- Een ervaringsaudit vindt plaats op het vereiste niveau
- De resultaten worden vastgelegd in een *ervaringsstatement* (=de samenvatting van de rapportage). In deze ervaringsstatement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de veiligheidscultuur, gap analyse en actieplan. De statement hoort TenneT inzicht te geven in de status van de veiligheidscultuur van de leverancier en een realistisch actieplan naar het vereiste niveau.
- Een SAQ+ is 3 jaar geldig, in de 2 tussenliggende jaren vindt een beoordeling plaats of het actieplan conform plan wordt uitgevoerd. Het actieplan voorziet in eerste instantie naar het behalen van het vereiste niveau en vervolgens in het behalen van de volledige score van het vereiste niveau.
- Ervaringsstatements en de geldigheid hiervan worden vastgelegd in een apart hiervoor bestemd register op de veiligheidsladder website. (duidelijk onderscheiden van het certificatenregister)

Samenvattend wordt door TenneT de ervaringsaudit toegepast als tussentijdse audit (als onderdeel van de formele certificatie) en als eindproduct met een beoordeling in de vorm van een ervaringsstatement. De ervaringsaudit is variabel m.b.t. de inhoud, vindt plaats op het vereiste niveau en omvat evenals de ervaringsaudit bij ProRail een omvang van 40% van de formele eindcertificatie.

Inzicht in de auditresultaten

TenneT zal, aanvullend op hetgeen gespecificeerd in het handboek, van haar leveranciers een kopie vragen van:

- De samenvatting van de eindresultaten (van formele certificatie, ervaringsaudit en/of SAQ)
- Een samenvatting van het actieplan met als einddoel het vereiste niveau op de Veiligheidsladder
- Het certificaat dan wel SAQ statement dan wel ervaringsstatement

TenneT behoudt zich het recht voor audits bij haar leveranciers geheel of gedeeltelijk bij te wonen.

De statements zijn publiekelijk inzichtelijk, de bijlagen die gevraagd worden zijn slechts voor TenneT en NEN inzichtelijk.

Geldigheid certificatie

TenneT specificeert het "Veiligheidsladder product" (certificaat, SAQ of SAQ+) per leverancier inclusief het niveau op de VL. TenneT accepteert een geldigheid van 3 jaar¹ voor een certificaat en/of statement:

- met jaarlijks tussenliggende audits op actieplannen voor SAQ en SAQ+
- met jaarlijks tussenliggende ervaringsaudit voor VL certificatie

Het is mogelijk dat de cyclus van 3 jaar onderbroken wordt, doordat:

- TenneT de vereiste aanpast, al dan niet op basis van dezelfde of aangepaste werkzaamheden

¹ Aangezien de veiligheidsladder certificaten 1 jaar geldig zijn, accepteert TenneT in feite certificaten die maximaal 2 jaar verlopen zijn onder voorwaarde van jaarlijkse ervaringsaudit.

- Indien een bedrijf niet (meer) aan de eisen voldoet (zie afloop Handboek 5.9) en de eisen uit dit document.

In deze gevallen gelden de regels voor de nieuwe vereisten.

Overigens betekent de door TenneT gehanteerde geldigheid van het VL certificaat, dat het VL certificaat voor andere opdrachtgevers, die alleen het handboek hanteren, gedurende jaar 2 en 3 *niet* geldig is als het niet is verlengd.

Bijlage 1 Tijdsbeoordelingstabel TenneT extra's

	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4
VL certificaat	mandagen handboek tabel	Ervaringsaudit 40% handboek	Ervaringsaudit 40% handboek	mandagen handboek tabel
SAQ+ statement = ervaringsaudit	mandagen handboek tabel *40%	check op actie plan 0,5 mandag	check op actie plan 0,5 mandag	mandagen handboek tabel *40%
SAQ	1 mandag	check op actie plan 0,5 mandag	check op actie plan 0,5 mandag	1 mandag

Mandag betekent 2 auditoren

Bijlage 2 SAQ statement

In deze SAQ statement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de SAQ, gap analyse en actieplan. De statement hoort TenneT inzicht te geven in de status van de veiligheidscultuur van de leverancier, de ambitie en een realistisch actieplan naar het vereiste niveau

Bijlage 3 Statement ervaringsaudit

In deze ervaringsstatement beoordeelt de LCI de aanwezigheid en kwaliteit van de veiligheidscultuur, gap analyse en actieplan. De statement hoort TenneT inzicht te geven in de status van de veiligheidscultuur van de organisatie.